

Patientbroschyr Säker användning av ACTIQ® (fentanyl) sugtablett med applikator

För mer information hänvisas
till bipacksedeln

Introduktion

Till dig som är patient eller vårdare

Din läkare har ordinerat ACTIQ® sugtablett med applikator. Denna patientbroschyr är avsedd för att hjälpa dig bli bekant med information kring behandlingen av din genombrottssmärta vid cancer, samt hur du använder din ACTIQ® korrekt. Läs denna patientbroschyr noggrant innan du använder ACTIQ® för första gången. Du hittar denna patientbroschyr också på FASS Allmänhet samt teva.se

Rapportering av biverkningar

Om du får biverkningar, tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information eller i ACTIQ® bipacksedel.

Du kan också rapportera biverkningar direkt till

Läkemedelsverket. <http://www.lakemedelsverket.se/>

eller till

Läkemedelsverket,

Box 26,

751 03 Uppsala.

CANCER och SMÄRTA

Vad är cancersmärta?

För personer med cancer, kan smärtan påverka livskvaliteten.¹ Smärtan kan komma från cancer, orsakas av cancerbehandlingen eller ha andra cancerrelaterade orsaker.¹ Viss smärta kanske inte har något att göra med cancer alls.

Vad är genombrottssmärta?

En del cancerpatienter har konstant smärta, vilket kallas bakgrundssmärta. Din läkare förskriver läkemedel för att hålla bakgrundssmärtan på ungefär samma nivå hela tiden¹.

Genombrottssmärta är en smärta som känns värre än den bakgrundssmärta som du kanske känner av större delen av tiden¹. Genombrottssmärta kan komma plötsligt och oväntat och den kan hindra dig att göra det du vill.

Hur vet du om du har genombrottssmärta?

Genombrottssmärta är vanligtvis²

- Måttlig till svår
- Uppstår plötsligt (smärttoppen kan nås på bara några minuter)
- Relativt kortlivad (kan vara i endast ca 30 minuter)

Tala med din läkare om du har smärta som inte är under kontroll av din nuvarande medicinering. Det kan vara genombrottssmärta som du upplever, eller så kanske din läkare behöver se över om din medicinering för bakgrundssmärtan fortfarande har rätt dos.

Vad händer om du får genombrottssmärta?

Patienter med genombrottssmärta kan behöva kortverkande opioid-läkemedel som ger snabb effekt².

ACTIQ® är exempel på en kortverkande opioid som används för att behandla genombrottssmärta. Den är endast avsedd för patienter som redan tar opioider mot bakgrundssmärta³.

VAD ÄR ACTIQ®? HUR SKA DEN ANVÄNDAS?

ACTIQ® innehåller den aktiva substansen fentanyl som är ett starkt smärtstillande läkemedel som kallas opioid som används för smärtlindring av genombrottssmärta³ hos cancerpatienter från 16 år.

Använd bara ACTIQ® om:

1. Du är över 16 år och har cancer, **OCH**
2. Du redan behandlas med andra opioidläkemedel mot bakgrundscancer-smärta **OCH**
3. Du upplever en annan typ av cancersmärta som är tillfällig och känns värre än din bakgrundscancersmärta, **OCH**
4. Din läkare eller apotekspersonal har visat dig hur du använder ACTIQ®.

Om någon av punkterna ovan inte stämmer in på dig, tala med din läkare. Fråga din läkare eller apotekspersonal om du har några frågor om eller funderingar kring ACTIQ®.

Viktigt:

Ta inte ACTIQ® för att behandla smärta som inte är relaterad till din cancer, såsom kortvarig huvudvärk, muskelvärk eller tandvärk.

Att tänka på när du använder ACTIQ®:

Det är viktigt att du följer läkarens råd om hur du använder ACTIQ®.

En sugtablett Använd bara en ACTIQ® per genombrottssmärtepisod innan det är fastställt vilken dos som behövs för effektiv lindring av din genombrottssmärta. Kanske du inte fått tillräcklig smärtlindring efter 30 minuter efter din ACTIQ® (15 minuter efter du avslutat din ACTIQ® d.v.s. tagit ut den från munnen). Om detta händer kan din läkare låta dig ta en andra ACTIQ® av samma styrka för att behandla en och samma episod av genombrottssmärta. Använd inte en andra ACTIQ® om inte din läkare har ordinerat det. Använd aldrig mer än två enheter för att behandla en och samma episod av genombrottssmärta.

Aldrig fler än fyra sugtabletter Det ska gå minst 4 timmar innan du använder ACTIQ® igen för att behandla en ny smärteepisod. Du måste omedelbart meddela din läkare om du använder ACTIQ® mer än fyra gånger om dagen.

Om du känner att du skulle behöva ta ACTIQ® oftare, fråga din läkare om råd. Din läkare kan behöva ändra dina andra smärtstillande läkemedel.

Du måste genast tala med din läkare om du använder ACTIQ® mer än fyra gånger per dag eftersom dina andra läkemedel som ges mot ihållande (dygnet-runt) bakgrundssmärta kan behöva ändras. När din bakgrundssmärta är under kontroll, kan det vara nödvändigt att ändra dosen av ACTIQ®. Om läkaren misstänker ACTIQ®-relaterad ökad känslighet för smärta (hyperalgesi) kan en minskning av ACTIQ®-dosen övervägas. För mest effektiv smärtlindring skall du hålla din läkare uppdaterad på din smärta och hur ACTIQ® fungerar, så att dosen kan ändras om så behövs.

Ändra inte dosen av ACTIQ® eller dina andra smärtstillande läkemedel på egen hand. Dosändringar ska alltid ske i samråd med din läkare.

Viktigt:

1. ACTIQ® är **inte** detsamma som andra läkemedel som innehåller fentanyl. Använd endast ACTIQ® på det sätt som din läkare har förklarat.
2. ACTIQ® finns i fyra styrkor, med olika färgkoder. Du och din läkare kanske provat olika styrkor och doser av ACTIQ®. För att bäst kontrollera din genombrottssmärta är det viktigt att du bara använder den styrka och dos som läkaren har förskrivit.

Styrka		Färg
200 µg		Grå
400 µg		Blå
600 µg		Orange
800 µg		Lila

Hur ska du förvara ACTIQ®?

- Använd inte ACTIQ® efter det utgångsdatum som anges på förpackningens etikett och kartong. Utgångsdatumet avser den sista dagen i den månaden.
- Förvaras vid högst 30°C. Får ej frysas.
- ACTIQ® kan vara livshotande för barn. Förvara ACTIQ® utom syn- och räckhåll för barn och husdjur. Om ett barn kommer i kontakt med ACTIQ® är det viktigt att omedelbart söka akut sjukvård.
- Förvara ACTIQ® i skyddspåsen tills du ska använda den. Använd inte ACTIQ® om skyddspåsen har skadats eller öppnats innan du ska använda den.
- Alla ACTIQ® sugtabletter, vare sig helt eller delvis använda eller oanvända, ska lämnas på apotek för korrekt destruktion.³
- Om du inte längre använder ACTIQ® ska alla kvarvarande förpackningar lämnas in på apotek för destruktion.

Viktigt:

Vissa personer missbrukar opioider som ACTIQ®. Försäkra dig om att bara du eller ansvarig vårdare hanterar och har tillgång till din ACTIQ®³.

Hur kasserar jag ACTIQ®?

Delvis förbrukad ACTIQ® kan innehålla tillräckligt med läkemedel för att vara skadligt eller livshotande för ett barn eller husdjur. Även om det bara finns lite eller inget läkemedel kvar på hållaren måste även hållaren omhändertas på lämpligt sätt som följer:

- Om medicinen är helt slut, kasta hållaren i en sopbehållare som är utom räckhåll för barn och husdjur.
- Om du inte använder upp hela sugtablett, lägg sugtablett utom räckhåll för barn och husdjur tills den kan lämnas in på apotek för destruktion.
- Spola inte ner hela eller delvis använda ACTIQ®, hållare eller förpackningar i toaletten.
- Alla ACTIQ® sugtabletter, vare sig helt eller delvis använda eller oanvända, ska lämnas på apotek för korrekt destruktion.³

Hur man använder ACTIQ® sugtabletter:

Öppna förpackningen – varje ACTIQ® är förseglad i sin egen blisterförpackning.

- Öppna inte skyddspåsen förrän du behöver en dos. Öppna inte den i förväg.
- Håll skyddspåsen så att du har sidan utan text mot dig.
- Håll i den korta flikens ände av skyddspåsen .
- Använd en sax, klipp nära änden av ACTIQ® hållaren och klipp av flikänden helt (som visas i figur 1).

Figur 1



- Separera sidan med text från skyddspåsen och dra bort denna helt från förpackningen (som visas i figur 2).

Figur 2



- Ta ut ACTIQ® sugtablett med hållare från förpackningen och placera den direkt i munnen.

Hur man använder ACTIQ®

- Placera sugtablett mellan insidan av kinden och tandköttet.
- Genom att ta tag i hållaren ska du flytta runt sugtablett i munnen, särskilt längs med kinderna. Vrid handtaget ofta.(som visas i figur 4).

Figur 4



- För att få den mest effektiva smärtlindringen, avsluta sugtablett helt inom 15 minuter. Om du tar den för snabbt kommer du att svälja mer av läkemedlet och få mindre lindring av din genombrottssmärta.
- Bit eller tugga inte på ACTIQ® sugtablett. Det innebär lägre koncentrationsnivåer i blodet som ger mindre smärtlindring än om man följer anvisningarna ovan.

ACTIQ®: RISKER MED ANVÄNDNING

Tala med din läkare eller apotekspersonal om du har några frågor om användningen av ACTIQ® eller eventuella biverkningar av ACTIQ®.

Vilka är några av de möjliga biverkningarna av ACTIQ®?

En fullständig lista över möjliga biverkningar finns i bipacksedeln, som finns i ACTIQ® förpackningen. Några möjliga biverkningar är:

Mycket vanliga biverkningar (kan förekomma hos fler än 1 av 10 personer)

- Kräkningar, illamående, förstoppning, magsmärtor (buksmärtor)
- Asteni (svaghet), sömnighet, yrsel, huvudvärk
- Andnöd

Vanliga biverkningar (kan förekomma hos upp till 1 av 10 personer)

- Förvirring, ångest, att se eller höra saker som inte finns där (hallucinationer), depression, humörsvängningar
- Allmän sjukdomskänsla
- Muskelryckningar, känsla av yrsel eller "snurrande", medvetlöshet, dåsighet, stickningar eller domningar, svårigheter att koordinera rörelser, ökad eller förändrad känslighet för beröring, kramper (anfall)
- Muntorrhet, inflammation i munnen, tungbesvär (t ex brännande känsla eller sår), smakförändring
- Väderspänning (gaser), utspänd buk, försämrad matsmältning, aptitlöshet, viktninskning
- Dimsyn eller dubbelseende, svettning, hudutslag, hudklåda
- Svårigheter att urinera
- Oavsiktlig skada (t.ex. fall)

ACTIQ® innehåller cirka 2 gram socker och ett högt intag av socker ger en förhöjd risk för karies som kan vara betydande. Det är därför viktigt att du fortsätter hålla god mun- och tandhygien under behandlingen med ACTIQ®. Gå på regelbundna kontroller hos tandläkaren under behandlingen.

Överdosis

Ändra inte doser av ACTIQ® eller dina andra smärtstillande läkemedel på egen hand. Eventuella förändringar i dos måste ordinerats och kontrolleras av din läkare. Om du är osäker på rätt dos, eller om du har frågor om hur du använder ACTIQ® bör du kontakta din läkare.

Vid tecken på överdos ska du eller din vårdare ta bort ACTIQ® sugtabletten från munnen direkt. Sök omedelbart akut hjälp genom att ringa 112.

Om du upplever någon av följande allvarliga biverkningar – kan du behöva akut läkarvård:

- Är mycket sömning eller har långsam och/eller ytlig andning
- Känner dig svimfärdig, mycket yr, förvirrad eller har ovanliga symtom

Upplysning till vårdare:

Om du ser att patienten som använder ACTIQ® har långsam och/eller ytlig andning eller om du har svårt att väcka personen, vidta **omedelbart** följande steg:

- Ta tag i hållaren och ta bort ACTIQ® från personens mun och förvara den utom räckhåll för barn eller husdjur tills den kasseras.
- Ring SOS (112).
- I väntan på akut hjälp, om personen verkar andas långsamt, uppmana honom/henne att andas var 5-10 sekund.

Hur vet jag om jag borde oroa mig för att bli beroende?

Du kanske är orolig för att du ska bli beroende av opioider. Detta är en vanlig rädsla. Prata med din läkare eller apotekspersonal om din oro.

Några tecken på beroendeproblem vid användning av opioider:

- Du tar mer opioider än vad din läkare har ordinerat.
- Du känner att du vill sluta ta opioider men du kan inte.
- Du känner ett begär efter opioider.
- Du känner obehag när du inte tar opioider.⁴
- Din användning av opioider påverkar ditt arbete, familjeliv och sociala liv.⁴

Om något av dessa tecken stämmer in på dig, tala med din läkare som kan förklara dina upplevelser och svara på frågor som oroar dig.

Bästa sättet att minska risken för missbruk av ACTIQ®:

- **Använd ACTIQ® enligt läkarens ordination.**
Använd doskortet eller välj en annan metod för att anteckna hur många doser du har tagit och när.
- Tala omedelbart med din läkare om smärtan inte lindras eller om du är orolig över symtom eller medicinering.

Tala om för din läkare eller apotekspersonal om du har några funderingar eller frågor om din användning av opioider. Om du har akuta problem, kontakta SOS (112) och sök medicinsk hjälp.

Upplysning till vårdare:

För att minska risken för biverkningar under behandlingen är det viktigt att följa läkarens ordination noga. Tala med läkaren om du har några frågor eller funderingar om ACTIQ®.

Läs även bipacksedeln som finns i ACTIQ® -förpackningen.

Den här broschyren om hur ACTIQ® ska användas finns på www.fass.se samt på teva.se

Varför du måste hålla reda på hur många doser du har tagit

Det är viktigt att hålla reda på hur många ACTIQ® sugtabletter du har använt för att:

- Det är inte säkert att använda mer än fyra ACTIQ® sugtabletter per dag.
- Du behöver veta när dina ACTIQ® sugtabletter börjar ta slut så att du kan be din läkare om ett nytt recept.

Var du kan hitta doskort

Doskort finns på sista sidan i denna patientbroschyr samt på www.fass.se samt www.teva.se. Sök upp och klicka in på ACTIQ®, av den styrka du använder, klicka på texten "Viktig Patientinformation" så kommer du rätt. Du kan skriva ut ett doskort själv. Du kan även be din läkare om ett doskort, eller be apotekspersonal skriva ut ett.

Om du inte kan eller vill använda doskort, använd en annan metod för att anteckna din användning av ACTIQ®. Fråga en vän eller vårdare om du behöver hjälp.

Varje gång du använder ACTIQ®, se till att du eller din vårdare fyller i kortet. Kom ihåg att kontakta din läkare i god tid innan du behöver få ett nytt recept.

References:

1. Caraceni A, Shkodia M. Cancer pain assessment and classification. *Cancers*. 2019;11:510. doi:10.3390/cancers11040510
2. Fallon M, Giusti R, Aielli F, et al. On behalf of the ESMO Guidelines Committee. Management of cancer pain in adult patients: ESMO clinical practice guidelines. *Ann Oncol*. 2018;29(Suppl 4):iv166–iv191.
3. ACTIQ®Product Information FASS. Resultat - FASS Allmänhet
4. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Module Assessing and addressing opioid use disorder (OUD). <https://www.cdc.gov/opioids/providers/training/assessing-addressing-oud.html>

DOSKORT

Datum	Tid	Styrka på ACTIQ®	Kommentarer/ Anteckningar
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			

Version 3, mars 2023/KL

Datum	Tid	Styrka på ACTIQ®	Kommentarer/ Anteckningar
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			Version 3, mars 2023/KL

Version 3, mars 2023/KL